

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Zprávy z poboček

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 11 (1966), No. 5, 331--[332]

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137760>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1966

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ktorými audiovizuálnymi pomôckami. Program sa spestroval premietaním filmov a exkurziami (historické pamiatky Trnavy, jadrová elektrárň, hydroelektrárň, ľudová hviezdárň).

V Bratislave malo školenie tri časti: a) Teoretické prednášky o „experimentálnych metódach jadrovej fyziky“ s podrobným výkladom častí potrebných pre vyučovanie, b) cvičenia z jadrovej fyziky sa konali po skupinách 5–8 účastníkov (návody pre cvičenia a výtahy prednášok dostali účastníci na začiatku kurzu rozmnožené), c) prednáška z „fyzikálnej optiky“ bola sprevádzaná demonštračnými pokusmi, vhodnými pre vyučovanie na škole II. cyklu. V posledný deň školenia navštívili sa jadrové laboratória SAV a SVŠT.

Kurz vo Zvolene bol silnejšie zameraný teoreticky, ale nezabudlo sa na metodické prednášky. Individuálne praktikum sa tento rok nekonalo. Témy prednášok boli: zavedenie špeciálnej teórie relativity a Bohrovho modelu atómu, niektoré aktuálne problémy v náuke o elektrickom prúde, výskum kozmického žiarenia v ČSSR, problémy zavedenia vektorového počtu v stredoškolskej fyzike, tenzory skryté v stredoškolskej fyzike, rovnice veličinové a rovnice číselných hodnôt, fyzikálne zákony vo vektorovej forme, funkcia hlavných častí oscilografu a jeho použitie, fyzikálna optika na strednej škole a nové formy pokusov v náuke o elektrine — pokusy so školským osciloskopom. Posledne menované prednášky boli bohaté dotované experimentmi.

Z hodnotiacich zpráv týchto kurzov bolo možné zistiť, že účastníci považovali usporiadanie podobných kurzov za veľmi potrebné. S pochopením prijímali snahu, že okrem poznatkov, ktoré môžu bezprostredne použiť v školskej praxi, treba dávať aj poznatky, ktoré prehlbujú teoretickú erudíciu poslucháčov. Kurzy dávajú nový impulz k práci pre popularizáciu fyziky aj v širšej verejnosti. Účastníci pociťovali sami ako nedostatok, že po prednáškach, cvičeniach sa rozídu po meste, že sa nerozvinie vo väčšej miere spoločný život kolektívu účastníkov a prednášateľov. Jednako vhodným miestom pre kurzy z fyziky je len mesto, pretože ináč nemožno realizovať prednášky s pokusmi a praktické cvičenia. Východisko azda by sa mohlo nájsť tak, že všetci účastníci i prednášatelia by boli ubytovaní v jednej budove (v školskom internáte), kde by mali k dispozícii aj miestnosti na spoločné besedy a diskusie.

Náklady na kurzy, vynaložené JČMF, tvorili okružlo 10 tisíc Kčs. Išlo najmä o úhradu cestovného a honorárov pre prednášateľov, v nepatrnej miere o vecné výdavky spojené s usporiadaním kurzov.

Ladislav Thern

Zprávy z poboček

Brno

Ve IV. čtvrtletí 1965 a I. čtvrtletí 1966 uspořádala brněnská pobočka celkem 122 akcí.

Na plenární schůzi 19. 11. 1965 přednášel *A. Vašíček* „O nově nalezených materiálech o Prokopu Divišovi v archívu leningradské akademie“, *M. Novotný* hovořil o matematickém životě v Bonnu. *M. Valouch*, který se zúčastnil schůze jako zástupce PÚV, odevzdal s *Vašíčkovi*, *Čechovi*, *Kowalskému* a *Neumannovi* vyznamenání udělená celostátním sjezdem. Schůze byla zakončena zprávou o letní škole, v níž se probírala témata obyčejných diferenciálních rovnic.

18. 1. 1966 se konala slavnostní členská schůze na počest 60. narozenin prof. dr. *Rostislava Kořála*. O životě a díle jubilatově promluvil *A. Vašíček*.

V rámci vědeckých seminářů přednášeli: *M. Ráb* (asymptotické rozvoje řešení diferenciální rovnice $(py)' + qy = 0$), *M. Švec* (pojem kvasistejnoměrné konvergence a jeho aplikace v teorii diferenciálních rovnic), *A. Švec* (o diferenciálních operátorech a diferenciální geometrii; o teorii konexí), *V. Havel* (o metodě pohyblivého reperu z hlediska teorie fibrovaných prostorů), *O. Kowalski* (o obecné topologii pro geometry; o teorii homotopie), *V. Novák* (4 referáty o dobré dimenzi uspořádaných množin), *I. Rosenberg* (o maximálním protifetězci ve tvaru 3^n), *M. Mikulík*

(5 přednášek o nezáporných maticích a jejich aplikacích ve spektrální teorii matic), *I. Rosenberg* (3 přednášky o uzavřených algebrách), *M. Fiedler* (o metodách odhadu vlastních čísel matic), *I. Kolář* (o deformaci systému subvariet a o projektivní deformaci sítí), *V. Havel* (Laptěvova metoda prolongace a podchycení), *J. Hořejš* (rozhodování a generování v reálném čase), *I. Rosenberg* (grupy G a maximální algebry), *L. Skula* (systém množin $\mathfrak{N}[G]$) a *B. Šmarda* (topologické grupy).

V rámci rozhovorů o nových pracích brněnských fyziků přednášeli: *J. Janča* (o nových výsledcích ve studiu chování pochodňového vývoje v molekulárních a jednoatomových plynech), *V. Baláš* (výsledky a rozbor měření autoelektronové emise z kondenzátorových katod), *A. Vašíček* (o interferenční intenzitě světla) a *J. Cejpek* (o symetrii úhlových korelací γ -paprsků v přímých jaderných reakcích).

V brněnské pobožce přednášeli 3 zahraniční matematikové a fyzikové: *E. Otto* z Varšavy (zobecnění projektivních transformací a souvislost s užitím ve fotogrametrii), *P. Bastien* z Paříže (zbrzděné lomy oceli a vliv vodíku), *I. M. Herstein* z Chicaga (Some topics on rings theory).

V seminářích pro učitele matematiky a fyziky přednášeli *M. Havlík* z Liberce (o názornosti ve vyučování počtům), *J. Konrád* (o mechanických kmitech a vlnění), *V. Křejčí* (o elektrických měřicích přístrojích) a *F. Běloun* z Prahy (o diferenciaci v matematice na ZDŠ).

Pro účastníky matematické olympiády bylo v tomto období uspořádáno 41 přednášek, pro fyzikální olympiádu 36 přednášek.

Zdeněk Hustý

Křemíkové usměrňovače se závěrným napětím 5 kV

se vyrábějí epitaxiální technologií, tj. tak, aby krystalová struktura na hranici mezi materiály s odlišným typem vodivosti nebyla porušena.

Sk

Potřebujeme pro doplnění archivu JČMF a ČSAV starší ročníkové brožury matematické a fyzikální olympiády. Prosíme členy, pokud by chtěli vyřadit ze svých knihoven některé z těchto brožur, aby nám laskavě věnovali

I, II, III, IV, V, VI, VII ročník MO

I, II ročník FO

Ústřední sekretariát JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie. — Ročník 11 — *Vydává: Jednota československých matematiků a fyziků v Akademii, nakladatelství Československé akademie věd, Vodičkova 40, Praha 1, Nové Město. — Redakce: ÚFPL ČSAV, Cukrovarnická 10, Praha 6. — Tiskne: Knihtisk, n. p. provoz 5, tř. Rudé armády 171, Praha 8. — Rozšiřuje poštovní novinová služba, objednávky a předplatné přijímá PNS — ústřední expedice tisku, administrace odborného tisku, Jindřišská 14, Praha 1. — Lze také objednat u každé pošty nebo doručovatele. Objednávky do zahraničí vyřizuje PNS — ústřední expedice tisku, odd. vývoz tisku, Jindřišská 14, Praha 1. Cena jednotlivého výtisku Kčs 3,—, v předplacení (6 čísel ročně) Kčs 18,— (cena pro Československo). § 3,—, £ 1,1,6 (cena v devizách).*

Toto číslo vyšlo v říjnu 1966

A-05*61809

© Academia, nakladatelství Československé akademie věd 1966